

Motion

Regionfullmäktige

30-09-2025

Motion om att öppna för upphandling enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) inom endoskopi

Förslag till beslut:

1. Regionfullmäktige beslutar att tillämpa lagen om valfrihetssystem (LOV) och öppna för upphandling inom endoskopi.
2. Regionfullmäktige beslutar att ta fram en krav- och kvalitetsbok för upphandling enligt lagen om valfrihetssystem inom endoskopi.
3. Regionfullmäktige beslutar att ta fram en ersättningsmodell för upphandling enligt lagen om valfrihetssystem inom endoskopi, som bygger på hela vårdepisoder och med en takkonstruktion för ersättningssystemet som helhet.

Bakgrund

Endoskopi är ett samlingsnamn för diagnostiska titthålsundersökningar som bland annat gastroskopi, koloskopi, sigmoideoskopi, kapselenteroskopi, rektoskopi och proktoskopi. Dessa undersökningar är centrala inom modern sjukvård och ofta helt avgörande för att ställa rätt diagnos och följa upp behandling vid exempelvis inflammatoriska tarmsjukdomar, funktionella mag-tarmbesvär och leversjukdomar.

Endoskopiundersökning är en beprövad och effektiv diagnostisk metod - men tillgången till undersökningarna är i dag otillräcklig. Väntetiderna är långa och vårdgarantin uppfylls inte i stora delar av regionen.

Statistik från Västra Götalandsregionen per februari 2025 visar att endast 59 procent av patienterna som behöver gastroskopi får undersökningen inom vårdgarantins 90 dagar. Det innebär att över 1 000 patienter hade väntat längre än så. När det gäller koloskopi är situationen liknande: bara 63 procent undersöks i tid, och 1 154 patienter hade vid mättillfället väntat mer än 90 dagar.

Detta är allvarligt – inte minst för patienter där försenad diagnostik kan innebära kraftigt försämrad prognos, exempelvis vid misstanke om cancer.

I takt med att behovet av endoskopi ökar, behöver vi använda alla goda krafter för att stärka tillgängligheten och korta väntetiderna. En upphandling enligt LOV inom endoskopi, med

tydliga kvalitetskrav och uppföljning, skulle möjliggöra för fler patienter att få snabbare och tryggare tillgång till undersökning. Det skulle också skapa förutsättningar för innovation, effektiv resursanvändning och en mer tillgänglig vård.

Flera privata vårdgivare i Västra Götaland har i dag både kompetens och kapacitet att genomföra endoskopiska undersökningar med hög kvalitet. Genom en upphandling inom endoskopi skapas möjligheten att låta dessa aktörer avlasta sjukhusens mottagningar genom att ta en del av patientflödet. Det frigör resurser inom den offentliga vården, minskar köerna och bidrar till att fler patienter kan få vård i rätt tid.

För att upphandlingen ska bli effektiv och patientsäker, bör ersättningsmodellen bygga på hela vårdepisoder snarare än enskilda åtgärder. En takkonstruktion för den totala ersättningen skapar dessutom god kontroll över kostnadsutvecklingen.

Lars Holmin (M) Stefan Svensson (KD) Cecilia Andersson (C) Pär Lundqvist (L)